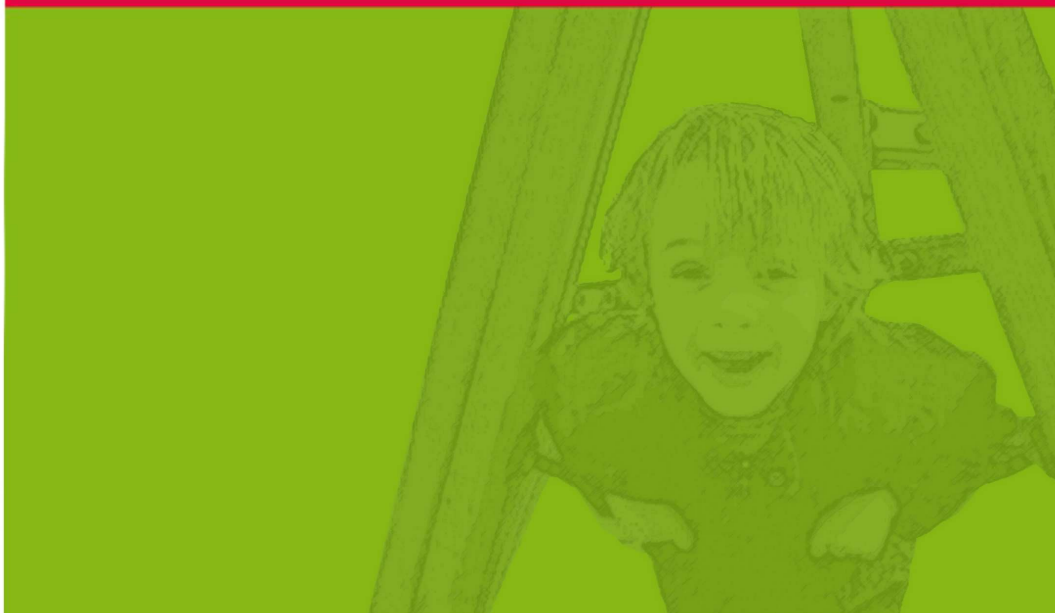

ENQUÊTE KINDEROPVANG

1. Inleiding

Vorig jaar kondigde de regering grote bezuinigingen aan op de kinderopvang. De bezuinigingen lopen op tot €774 miljoen in 2015. In 2012 snijdt de regering met zo'n €400 miljoen euro in de kinderopvang. GroenLinks verzet zich tegen deze bezuinigingen. Goede kinderopvang is immers nodig om iedereen de gelegenheid te geven te werken. En zeker voor kinderen voor wie niet alles vanzelfsprekend is, kan kinderopvang bijdragen aan hun ontwikkeling en hun kansen doen toenemen.

GroenLinks maakt zich zorgen over de gevolgen van deze bezuinigingen op de arbeidsparticipatie van ouders en heeft daarom een enquête opgesteld. In deze enquête is ouders gevraagd of zij van plan zijn door de bezuinigingen minder te gaan werken. En zo ja, hoeveel uren. Ook is onderzocht wat het effect is voor verschillende inkomensgroepen.

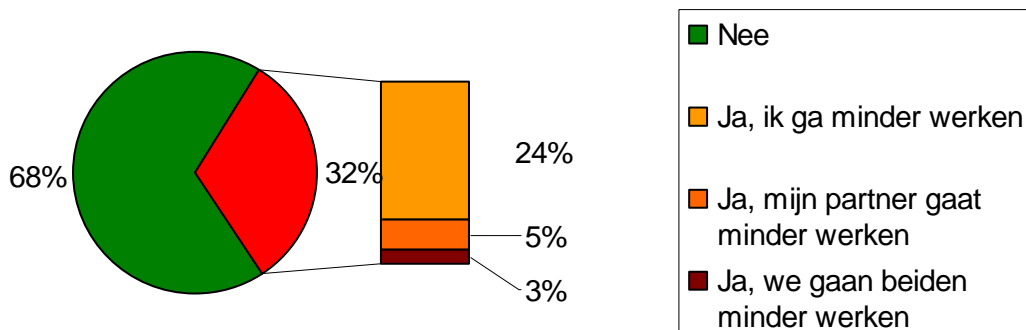
De enquête is gepubliceerd op de website van GroenLinks, en hij is via de mail aan mensen verspreid die hebben aangegeven van acties van GroenLinks rond de kinderopvang op de hoogte te willen blijven. Binnen twee weken hebben 10 915 mensen de enquête ingevuld. Dit debat leeft in de samenleving.

2. Analyse

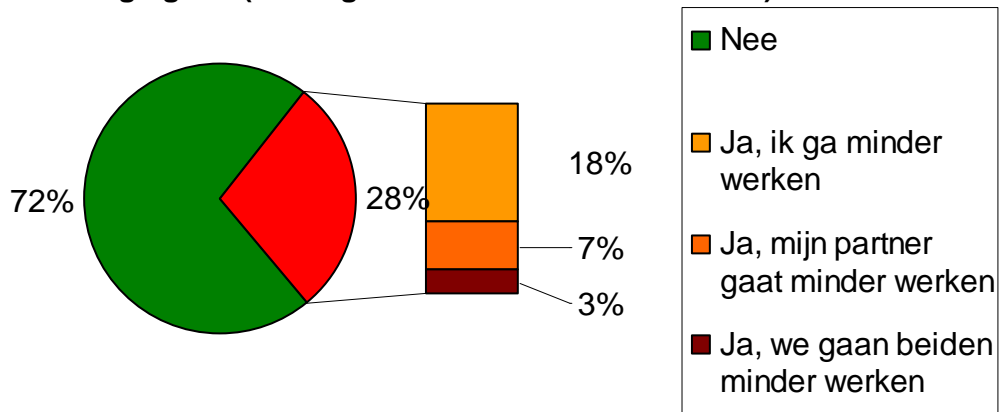
2.1. Een derde van de ouders geeft aan minder te gaan werken

Van alle ondervraagden geeft 30 procent aan dat ze minder gaan werken door de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag. Als je dit uitsplitst naar inkomen dan blijkt dat hoe hoger het inkomen is, hoe lager het effect is op de arbeidsparticipatie. In 32 procent van de gezinnen met een inkomen onder de 40.000 euro gaat minstens één van de ouders minder werken. Bij de inkomens hoger dan 40 000 euro, ligt dit aantal op 28 procent. Bij gezinnen die meer dan 60 000 euro bruto per jaar verdienen is het 26 procent. Kortom: de bezuinigingen hebben voor alle inkomens een negatief effect op de arbeidsparticipatie, maar voor de lagere inkomens is dat effect groter.

Gaat u of uw partner minder werken als gevolg van de bezuinigingen? (Bruto gezinsinkomens beneden 40 000)

Gaat u of uw partner minder werken als gevolg van de bezuinigingen? (Bruto gezinsinkomens boven 40 000)

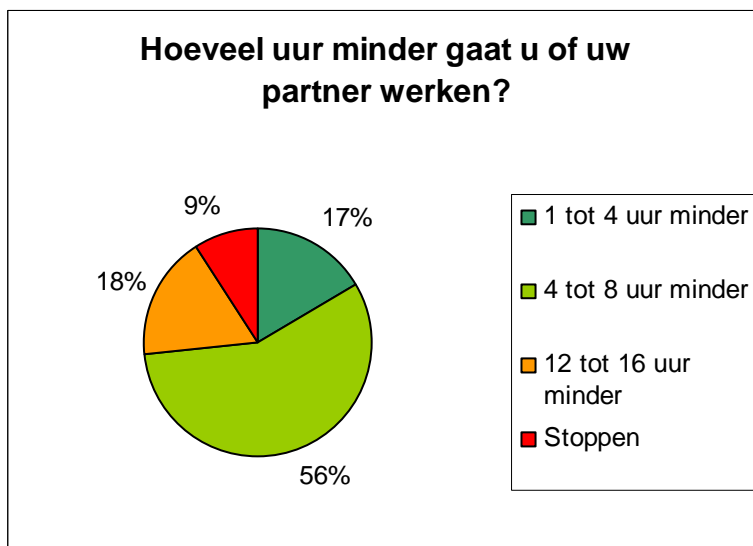

2.2 Andere oplossingen

Lagere inkomens gaan meer op zoek naar andere oplossingen om de kosten van de kinderopvang terug te dringen. Van de ouders met een gezinsinkomen van meer dan 60 000 euro bruto per jaar geeft 42 procent aan dat er niets verandert. Bij de inkomen tot 20 000 euro per jaar ligt dit percentage 14 procent lager, op 27 procent. Zij gaan hun werkweek op een andere manier indelen, of op een andere manier opvang organiseren, zoals bij opa's en oma's of burens. (zie voor de hele tabel bijlage 2).

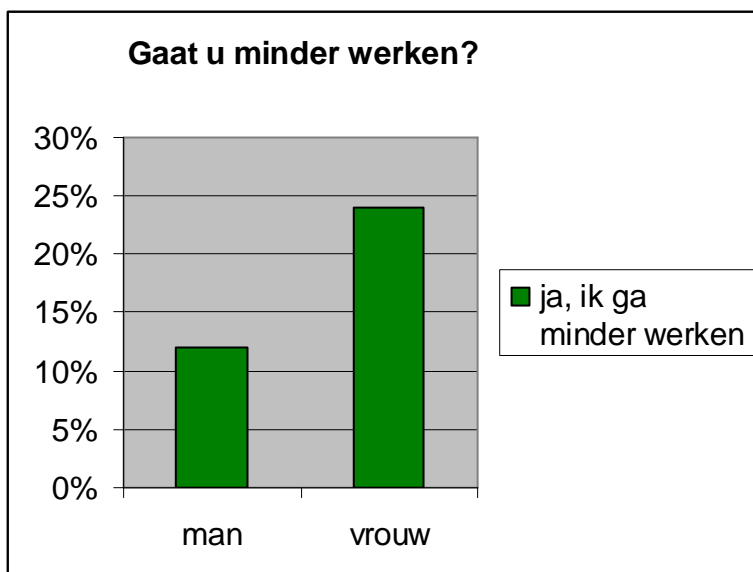
2.3 Om hoeveel uren minder gaat het dan?

De bezuinigingen hebben flinke consequenties voor de arbeidsparticipatie van ouders. Maar om hoeveel uren minder werk gaat het dan? (voor compleet resultaat: bijlage 3)

Van de ouders die minder gaan werken, gaat 56 procent 4 tot 8 uur minder werken. Dat is ongeveer een kwart van de gemiddelde werkweek van vrouwen, die 25 uur per week is.¹ 18 procent gaat 12-16 uur minder werken, en 9 procent houdt helemaal op met werken. Dit is in strijd met de kabinetsdoelen om de arbeidsparticipatie te vergroten.

2.4 Wie blijft er thuis?

Van alle mannelijke respondenten (totaal 17 procent van de respondenten) geeft 12 procent aan minder te gaan werken of te stoppen met werken. Van de vrouwelijke respondenten (83 procent van het totaal aantal) geeft maar liefst 24 procent aan zelf minder te gaan werken of te stoppen met werken. Het zijn dus voornamelijk vrouwen die minder gaan meedoen op de arbeidsmarkt. Een zorgelijke ontwikkeling, omdat slechts 48 procent van de vrouwen economische zelfstandig is.²

¹ Emancipatiemonitor 2010

² Emancipatiemonitor 2010

2.5 Zijn er alternatieven voor de bezuinigingen op de kinderopvang?

Er zijn meerdere maatregelen denkbaar om de zorg voor kinderen te kunnen combineren met werk, zoals het flexibele kunnen indelen van de arbeidsuren of meer mogelijkheden om thuis te werken. De meerderheid van de ouders, 85 procent, geeft aan de bezuinigingen op de kinderopvang te willen terugdraaien. Het wetsvoorstel flexibel werken van GroenLinks en het CDA krijgt prioriteit van 15 procent van de respondenten. Andere maatregelen die ouders aangeven te willen zijn met name flexibele kinderopvang, een grote bijdrage van werkgevers, een betere aansluiting van onderwijs en kinderopvang en kinderopvang op het werk. Opvallend veel respondenten geven daarnaast aan dat ze nu eindelijk wel eens willen weten waar ze toe zijn. Bezuiniging op bezuiniging, verandering op verandering: het leidt tot veel onzekerheid bij ouders.

3. Conclusies

Zoals gezegd maakt GroenLinks zich zorgen dat de bezuinigingen op de kinderopvang er toe zullen leiden dat ouders, met name vrouwen, minder zullen gaan werken of zelfs helemaal gaan stoppen. Dit onderzoek bevestigt die verwachting. De resultaten laten zien dat de gevolgen van deze bezuinigingen op de arbeidsparticipatie niet beperkt zullen zijn, zoals het kabinet beweert. Maar liefst 30 procent van alle ouders geeft aan minder te zullen gaan werken. Er zijn 533.000 huishoudens die gebruik maken van de kinderopvang.³ Als 30 procent van de ouders in die huishoudens minder gaat werken, dan gaat het om 159.900 gezinnen. Uit dit onderzoek blijkt dat ouders die van plan zijn om minder te gaan werken gemiddeld 8,5 uur inleveren. Omgerekend naar fte's zou dat voor alle huishoudens die gebruik maken van kinderopvang neerkomen op 36.000 fte. Deze effecten treffen vooral lagere inkomens en vrouwen.

³ Factsheet kinderopvang 2010, Brancheorganisatie kinderopvang, 28 juni 2011

Bijlage 1.

Bent u of uw eventuele partner van plan minder uren te gaan werken door de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag						
Answer Options	Wat is uw gezinsinkomen				Response Percent	Response Count
	Tot 20.000 euro bruto per jaar	20.000 - 40.000 euro bruto per jaar	40.000 - 60.000 euro bruto per jaar	Meer dan 60.000 euro bruto per jaar		
Nee	458	2370	2575	2165	70,2%	7568
Ik ga minder werken	176	832	737	445	20,3%	2190
Mijn partner gaat minder werken	15	188	268	218	6,4%	689
We gaan beiden minder werken	16	92	124	105	3,1%	337
					<i>answered question</i>	10784
					<i>skipped question</i>	38

Bijlage 2.

Hebben de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag andere consequenties?						
Answer Options	Wat is uw gezinsinkomen				Response Percent	Response Count
	Tot 20.000 euro bruto per jaar	20.000 - 40.000 euro bruto per jaar	40.000 - 60.000 euro bruto per jaar	Meer dan 60.000 euro bruto per jaar		
Nee	155	1018	1244	1169	35,7%	3586
Ja, ik ga mijn werkweek op een andere manier indelen	123	717	786	671	22,9%	2297
Ja, ik ga regulier andere opvang organiseren (opa's en oma's, burens, ouders van andere kinderen)	168	1023	995	709	28,8%	2895
Ja, anders namelijk	163	720	717	558	21,5%	2158
					answered question	10052
					skipped question	804

Bijlage 3.

Hoeveel uren denkt of u partner minder te gaan werken door de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag						
Ik werk nu						
Answer Options	0-16 uur	16-24 uur	24-32 uur	32-40 uur	Response Count	
Hoeveel uur werken u en uw partner nu? Hoe ziet u dat in de nabije toekomst?	132	683	983	1233	3031	
Ik ga straks minder werken						
Answer Options	0 (geen verandering)	1-4 uur	4-8 uur	12-16 uur	ik stop met werken	Response Count
Hoeveel uur werken u en uw partner nu? Hoe ziet u dat in de nabije toekomst?	679	570	1130	411	241	3031
Mijn partner werkt nu						
Answer Options	0-16 uur	16-24 uur	24-32 uur	32-40 uur	Response Count	
Hoeveel uur werken u en uw partner nu? Hoe ziet u dat in de nabije toekomst?	120	199	401	2311	3031	
Mijn partner gaat minder werken						
Answer Options	0 (geen verandering)	4-8 uur	12-16 uur	ik stop met werken	Response Count	
Hoeveel uur werken u en uw partner nu? Hoe ziet u dat in de nabije toekomst?	1984	789	184	74	3031	
					Question Totals	
					<i>answered question</i>	3031
					<i>skipped question</i>	7862

Bijlage 4.

Graag willen we weten wat de maatregelen van dit kabinet betekenen voor de werkverdeling tussen mannen en vrouwen. Daarom willen we graag uw geslacht weten.

Answer Options	Bent u of uw eventuele partner van plan minder uren te gaan werken door de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag				Response Percent	Response Count
	Nee	Ik ga minder werken	Mijn partner gaat minder werken	We gaan beiden minder werken		
Man	1091	110	373	93	16,6%	1667
Vrouw	6039	1809	268	207	83,0%	8323
Geen antwoord	18	5	7	3	0,3%	33
					<i>answered question</i>	10022
					<i>skipped question</i>	862

Bijlage 5.

Wat zou u willen dat het kabinet een hoge prioriteit geeft?						
Bent u of uw eventuele partner van plan minder uren te gaan werken door de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag						
Answer Options	Nee	Ik ga minder werken	Mijn partner gaat minder werken	We gaan beiden minder werken	Response Percent	Response Count
Terugdraaien van de bezuinigingen op kinderopvang	5816	1625	542	260	85,4%	8243
Meer wettelijke mogelijkheden om thuis te werken	374	108	34	13	5,5%	529
Meer wettelijke mogelijkheden om de gewerkte uren flexibel in te kunnen delen	651	159	50	24	9,2%	884
Anders namelijk						943
<i>answered question</i>						9656
<i>skipped question</i>						1228